

Opinie o działalności parlamentu, prezydenta i Trybunału Konstytucyjnego

Przedruk i rozpowszechnianie
tej publikacji **w całości** dozwolone
wyłącznie za zgodą CBOS.
Wykorzystanie **fragmentów**
oraz danych empirycznych
wymaga podania źródła

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku 14 stycznia 2016 roku

Fundacja Centrum Badania Opinii Społecznej
ul. Świętojerska 5/7, 00-236 Warszawa
e-mail: sekretariat@cbos.pl; info@cbos.pl
<http://www.cbos.pl>
(48 22) 629 35 69

Regularnie, raz w miesiącu, pytamy Polaków o opinie na temat działalności parlamentu i prezydenta, a od marca tego roku monitorujemy również oceny funkcjonowania Trybunału Konstytucyjnego. W listopadzie¹ notowania parlamentu pozostają w zasadzie niezmienione, natomiast minimalnie gorsze od ubiegłomiesięcznych są oceny działalności głowy państwa, nieco pogorszył się także wizerunek TK.

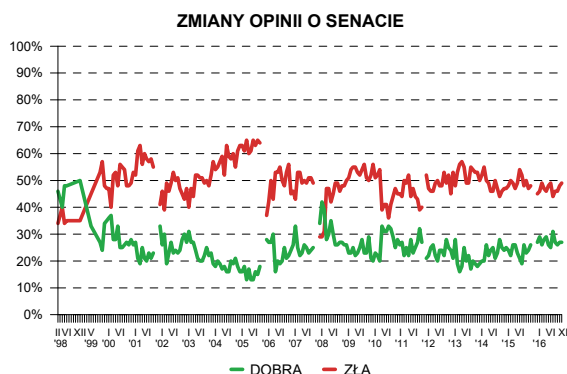
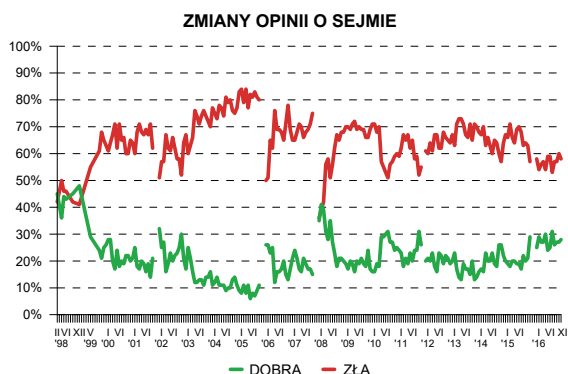
OCENY DZIAŁALNOŚCI PARLAMENTU

W ostatnich czterech miesiącach notowania obu izb parlamentu, jeśli pominąć niewielkie wahania, pozostają względnie stabilne. Od października w zasadzie nie uległy zmianie. Pozytywnie o działalności Sejmu wypowiada się obecnie ponad jedna czwarta Polaków (28%), a zbliżony odsetek (27%) dobrze ocenia funkcjonowanie Senatu. Na ogół jednak badani są niezadowoleni z jakości pracy posłów (58%) i senatorów (49%).

Tabela 1

Oceniane instytucje	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany X – XI 2016
		2015		2016											
		XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
w procentach															
Sejm	dobra	29	25	29	27	27	30	24	25	31	26	27	27	28	+1
	zła	57	58	54	56	57	54	59	59	53	57	57	60	58	-2
	Trudno powiedzieć	14	17	17	17	16	16	17	16	16	17	16	13	14	+1
Senat	dobra	26	27	29	26	28	29	26	25	31	27	26	27	27	0
	zła	48	45	46	49	47	46	48	49	44	46	46	48	49	+1
	Trudno powiedzieć	26	28	25	25	25	25	26	26	25	27	28	25	24	-1

¹ Badanie „Aktualne problemy i wydarzenia” (318) przeprowadzono metodą wywiadów bezpośrednich (face-to-face) wspomaganych komputerowo (CAPI) w dniach 4–13 listopada 2016 roku na liczącej 1019 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłych mieszkańców Polski.

Negatywne opinie o działalności izby niższej przeważają w niemal wszystkich analizowanych grupach społeczno-demograficznych. Częściej niż przeciętnie wyrażają je mieszkańcy największych miast (liczących 500 tys. i więcej ludności), badani mający wyższe wykształcenie, respondenci z gospodarstw domowych o najwyższych dochodach *per capita* (2 tys. zł i więcej), nieuczestniczący w praktykach religijnych lub praktykujący sporadycznie (kilka razy w roku), identyfikujący się z lewicą lub politycznym centrum. Z kolei pozytywne opinie o pracy posłów są relatywnie częstsze wśród mieszkańców małych miast (poniżej 20 tys. ludności), respondentów uzyskujących najniższe dochody *per capita* (do 649 zł), biorących udział w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu, zwłaszcza zaś uczestniczących w nich kilka razy tygodniowo, a ponadto wśród osób o poglądach prawicowych.

Zadowoleni z działalności Sejmu stanowią większość jedynie wśród zwolenników PiS, natomiast w pozostałych elektoratach, które analizowaliśmy, przeważają głosy krytyki. Dezaprobatę najczęściej wyrażają potencjalni wyborcy Nowoczesnej i PO, rzadziej zaś badani popierający ruch Kukiz'15.

Tabela 2

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Sejmu		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	61	25	13
Kukiz'15*	30	66	4
PO	15	81	4
Nowoczesna	3	94	3
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	19	48	33
Niezamierzający głosować	18	67	15

*Wyniki dotyczące tego elektoratu należy traktować ostrożnie ze względu na jego niewielką liczebność w próbie

OCENY DZIAŁALNOŚCI PREZYDENTA

Notowania głowy państwa z ostatnich sześciu miesięcy można uznać za stosunkowo stabilne. Od października minimalnie pogorszyły się opinie o prezydenturze Andrzeja Dudy: obecnie pozytywnie ocenia ją ponad połowa Polaków (53%, spadek o 3 punkty procentowe), natomiast negatywnie – ponad jedna trzecia (36%, wzrost o 2 punkty).

Tabela 3

Oceny działalności prezydenta	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany X – XI 2016
	2015		2016											
	XI	XII	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
	w procentach													
Dobra	42	43	47	47	51	49	50	55	56	54	53	56	53	-3
Zła	20	40	38	38	37	37	39	36	32	34	37	34	36	+2
Trudno powiedzieć	38	17	15	15	12	14	11	9	12	12	10	10	11	+1

Sposób sprawowania urzędu prezydenta przez Andrzeja Dudę relatywnie często aprobują mieszkańcy wsi, respondenci mający wykształcenie podstawowe, gimnazjalne lub zasadnicze zawodowe, uzyskujący miesięczne dochody *per capita* poniżej 1000 zł, uczestniczący w praktykach religijnych przynajmniej raz w tygodniu (a zwłaszcza kilka razy w tygodniu) oraz badani identyfikujący się z prawicą. Natomiast opinie krytyczne wyrażają przede wszystkim mieszkańcy miast dużych (100 000 – 499 999 ludności) i największych (500 tys. i więcej), ankietowani najlepiej wykształceni, z gospodarstw domowych o najwyższych dochodach na osobę, niepraktykujący religijnie lub rzadko uczestniczący w praktykach religijnych, deklarujący orientację lewicową lub centrową.

Pozytywne oceny obecnej prezydentury są niemal powszechne w elektoracie PiS, przeważają również wśród potencjalnych wyborców ugrupowania Pawła Kukiza. Natomiast wśród zwolenników PO oraz, zwłaszcza, Nowoczesnej dominują niezadowoleni z działalności prezydenta Andrzeja Dudy.

Tabela 4

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
PiS	94	4	2
Kukiz'15*	65	21	14
PO	27	66	7
Nowoczesna	13	79	8
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	50	28	21
Niezamierzający głosować	40	44	17

*Wyniki dotyczące tego elektoratu należy traktować ostrożnie ze względu na jego niewielką liczebność w próbie

Opinie o obecnej prezydenturze są, co zrozumiałe, silnie skorelowane z preferencjami z II tury wyborów prezydenckich. Pozytywne oceny dominują wśród ówczesnych wyborców Andrzeja Dudy, natomiast negatywne – w elektoracie Bronisława Komorowskiego. Można zauważyć, że sposób sprawowania urzędu prezydenta przez Andrzeja Dudę zyskał aprobatę około jednej piątej zwolenników jego kontrkandydata, natomiast rozczarował niemal jedną dziesiątą jego własnych wyborców.

Tabela 5

Elektoraty w II turze wyborów prezydenckich w 2015 roku	Oceny działalności prezydenta Andrzeja Dudy		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Głosujący na Andrzeja Dudę	87	9	5
Głosujący na Bronisława Komorowskiego	18	70	12
Niegłosujący	46	40	14

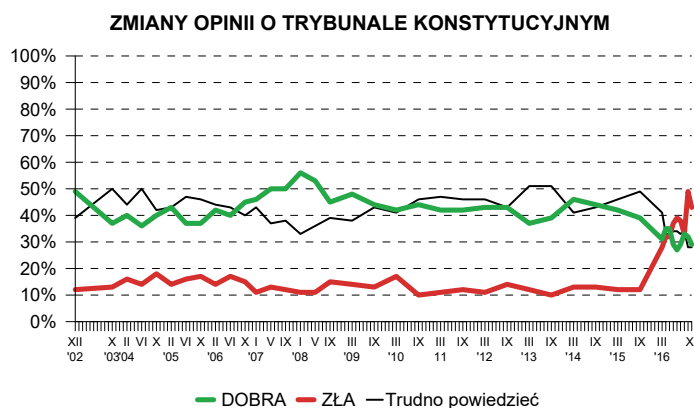
OCENY DZIAŁALNOŚCI TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO

Po pogorszeniu się wizerunku Trybunału Konstytucyjnego w ubiegłym miesiącu, listopad przyniósł kolejny, choć nieco mniejszy, wzrost krytycyzmu wobec funkcjonowania tej instytucji. Obecnie jej oceny są najgorsze z dotychczas zarejestrowanych, czyli od

2002 roku. Pozytywnie o działalności TK wypowiada się dziś niespełna jedna trzecia Polaków (29%, od października spadek o 3 punkty procentowe), natomiast negatywnie – ponad dwie piąte (43%, wzrost o 3 punkty).

Tabela 6

Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego	Oceny	Wskazania respondentów według terminów badań													Zmiany X – XI 2016
		2014			2015		2016								
		III	IX	III	IX	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	
		w procentach													
dobra	46	44	42	39	31	35	35	29	27	29	33	32	29	-3	
zła	13	13	12	12	28	32	32	37	39	38	33	40	43	+3	
Trudno powiedzieć	41	43	46	49	41	33	33	34	34	33	34	28	28	0	

Nastawienie do Trybunału Konstytucyjnego zależy w największym stopniu od poglądów politycznych i preferencji partyjnych. Pozytywnie o jego funkcjonowaniu częściej niż inni wypowiadają się badani identyfikujący się z lewicą lub centrum oraz ci, którzy określają się jako zwolennicy Nowoczesnej lub PO. Krytyce sprzyja natomiast orientacja prawicowa, a także poparcie dla PiS lub Kukiz'15.

Tabela 7

Elektoraty partyjne określone na podstawie deklaracji głosowania w ewentualnych wyborach parlamentarnych	Oceny działalności Trybunału Konstytucyjnego		
	dobra	zła	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Nowoczesna	52	32	16
PO	53	27	20
PiS	16	64	20
Kukiz'15*	29	59	13
Niezdecydowani, czy wziąć udział w wyborach	17	32	50
Niezamierzający głosować	23	39	38

*Wyniki dotyczące tego elektoratu należy traktować ostrożnie ze względu na jego niewielką liczebność w próbie

Listopad nie przyniósł istotnych zmian w ocenach działalności parlamentu i głowy państwa. Prezydentura Andrzeja Dudy odbierana jest wprawdzie nieco mniej przychylnie niż w październiku, niemniej różnice są niewielkie i nie zakłócają znacząco stabilności jej notowań w ostatnich miesiącach. W listopadzie obserwujemy kontynuację październikowego pogorszenia opinii o Trybunale Konstytucyjnym, co sprawiło, że obecnie są one rekordowo złe.

#

Opracował

Michał FELIKSIAK